

Inkuilen en stalvoeren

Boerenopraapwagens op een rij

Wie gras op stal voert en zelf inkuilt, kijkt al snel naar een jonggebruikt of nieuw exemplaar. Wat is er zoal te koop in de boerenklasse? Een overzicht van de wagens van 25 tot en met 35 kuub.

Tekst: Frank Rijnsburger – Foto's: Frank Rijnsburger en leveranciers

De keuze is reuze. Wie op zoek is naar een boerenopraapwagen heeft veel te kiezen, zoals blijkt uit het overzicht op de volgende pagina's. Elk merk heeft in de klasse 25 tot 35 kuub (DIN) minimaal drie modellen van verschillende laadvolumes en luxeniveaus. Fendt (voorheen Lely), Strautmann en wereldmarktleider Pöttinger hebben in die categorie zelfs negen of meer modellen. Sommige merken hebben een aparte typeaanduiding voor modellen met doseerwalsen en/of afvoerband, maar om het overzichtelijk te houden scharen we elke variant onder hetzelfde type.

Stalvoeren

Wie met de opraapwagen ook wil stalvoeren kan bij de meeste merken terecht voor een afvoerband in combinatie met doseerwalsen. Dat levert een forse tijdswinst op bij het voeren van vers gras. Alleen Malone levert geen doseerwalsen of dwarsafvoerband. Maar natuurlijk zijn er ook melkveehouders die kiezen voor een opraapwagen zonder afvoerband en het gras verdelen met de minishovel. Elke extra bewerking in het proces (met name de doseerwalsen) beschadigt immers het gras waardoor het risico stijgt dat het voor het voerhek gaat broeien.

Wie met zijn wagen vooral wil stalvoeren, kan het best kiezen voor een opraapwagen met invoerbalken. Die beschadigen het gras het minst. Wie vooral wil inkuilen en af en toe wil stalvoeren is het meest gebaat bij een rotorwagen. Die heeft bij het inkuilen een hogere capaciteit. Voor de snijlengte maakt een balk- of rotorinvoer nauwelijks

verschil: alle wagens kunnen op 45 mm of korter snijden.

In de klasse 25 tot 35 kuub voeren de rotorwagens de boventoon: alleen Fendt, Strautmann en Vicon hebben nog een aantal modellen van 25 kuub of meer met balkinvoer. Pöttinger heeft ze ook, maar levert ze (liever) niet omdat importeur Duport ze niet geschikt vindt voor de Nederlandse markt. Wie beneden de 25 kuub gaat shoppen heeft vooral de keuze uit balkwagens. Was de rotorwagen vroeger vooral een machine voor loonwerkers, tegenwoordig zijn het snijrotoren die de bovenoos voeren in de boerenklasse. Dat is ook niet verwonderlijk. De capaciteit ligt hoger, een rotorwagen snijdt beter, is minder onderhoudsgevoelig en geeft een constante gewasstroom. Maar er zijn ook nadelen. Zo is de vermogensbehoefte hoger en bij stalvoeren is het risico op vermoezen hoger. Het risico op vermoezen is voor veel stalvoerpuristen juist vaak de reden om te kiezen voor een wagen met invoerkammen (balkinvoer). Ga je stalvoeren met een rotorwagen, zorg dan in elk geval dat je het gras niet snijdt en dat je de wagen luchtig laadt en dus niet zo vol mogelijk stampt met als doel zoveel mogelijk gras mee te nemen.

Pickup

Opraapwagens hebben een pickup van 1,80 meter of breder. Alleen de Zelon van Strautmann heeft nog een opraper van 1,70 meter. Datzelfde merk heeft naast de smalste ook de breedste pickup in de klasse: de Giga-Vitesse CFS 3602 heeft een opraper van 2,25 meter breed. Vraag bij aanschaf naar de effectieve opraap-

breedte (DIN-norm) van de opraper. Deze is namelijk altijd smaller dan de opgave in het overzicht. Denk je een opraapwagen met een pickupbreedte te hebben gekocht van 2,00 meter, in werkelijkheid raapt die bijvoorbeeld maar op over een breedte van 1,84 meter. Iets om in het achterhoofd te houden dus.

Voor de pickup zelf is er keuze uit een gestuurde- en ongestuurde opraper. Een gestuurde opraper heeft een curvebaan en verlangt dus meer onderhoud dan een ongestuurd exemplaar. De meeste merken

Grazers niet in het overzicht

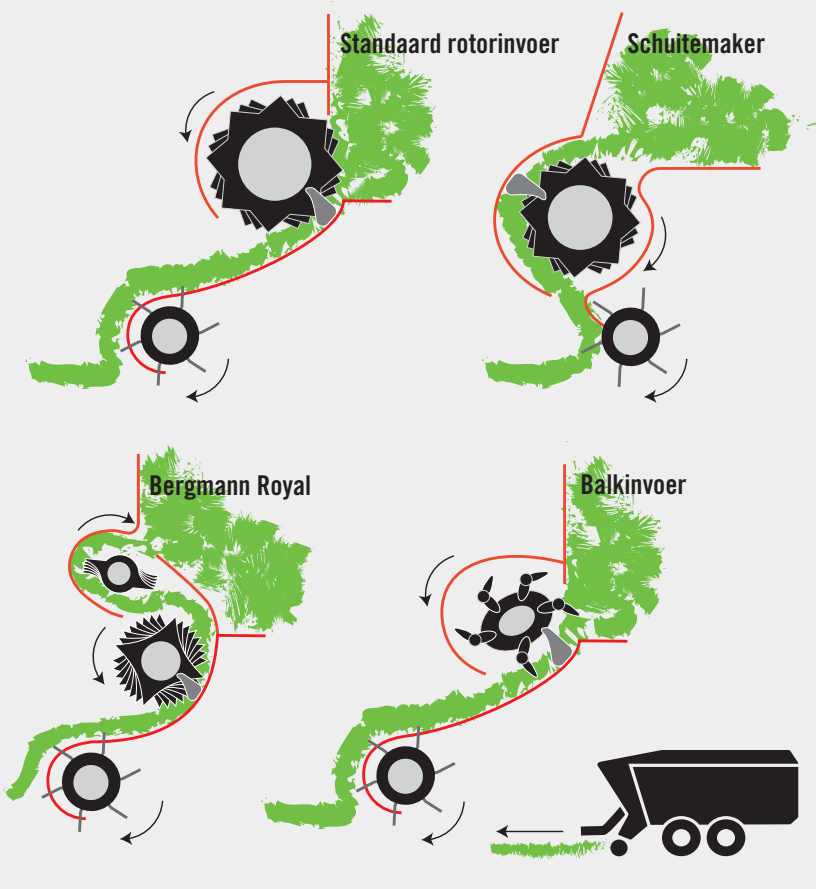
Gecombineerde maai-opraapwagens zoals de Grazer van Grasstech staan niet in het overzicht. Grazers zijn zeer geschikt voor zomerstalvoeding, maar hebben geen pickup om gras van een zwad op te nemen. Koop je een wagen waarmee je alleen kunt zomerstalvoeren, neem dan beslist een Grazer in overweging. Een Grazer beschadigt het gras minder dan wagens met een balk- en rotorinvoer.

◀ De invoerbalken en rotorinvoer boven elkaar afgebeeld. De balkinvoer loopt met een curvebaan, de snijrotor heeft dat niet.

▼ Schuitemaker levert als enige een slepende opraper. Daardoor draait de snijrotor de andere kant op. De mesbeveiliging is als enige hydraulisch.

De meeste merken werken met een standaard rotorinvoer. Schuitemaker en de Bergmann Royal wijken daarvan af.

‘Rotorwagens voeren de boventoon’

Een uitklapbare messenbalk maakt van messen wisselen een koud kunstje. Krone en Pöttinger leveren het standaard, bij Fendt is het meestal een optie.

vermogensbehoefte. Relatief kleine wagens met een lichter gebouwde invoer hebben minder capaciteit en vragen ook minder vermogen. Naarmate je naar de 30 kuub inhoud gaat, loopt de vermogensbehoefte snel op en heb je al snel een flinke trekker nodig om de kuil op de komen of om te kunnen stalvoeren. Want met stalvoeren is de opraapwagen niet het enige dat aangedreven moet worden: er hangt meestal ook nog een frontmaaier in de fronthef. Reserveer dus altijd een deel van het vermogen voor de frontmaaier.

Inhoud

In het overzicht is te zien dat voor de inhoud twee waarden zijn opgegeven door de fabrikanten. De enige echte inhoud waarop je de wagens met elkaar kunt vergelijken is de waterinhoud: die kun je meten of berekenen. Volgens de desbetreffende DIN-norm heeft elke fabrikant zijn inhoud berekend. Let op: als je een wagen met doseerwalsen bestelt, betekent het vaak dat het effectieve laadvolume met 1 tot 2 kuub afneemt. Dat geldt ook als je een afvoerband in combinatie met doseerwalsen aanvinkt op de optielijst. In de meeste gevallen wordt de wagen dan ook langer. Naast de DIN-inhoud geven de meest fabrikanten ook de inhoud bij maximale pers-

dichtheid (loggestort) op. Deze is echter afhankelijk van veel factoren. De vorm van de laadbak, gewas, trekker die ervoor staat. Krone geeft om die reden deze waarde niet op. De overige fabrikanten berekenen deze door de waterinhoud te vermenigvuldigen met 1,5 tot 1,9. De Fendt Tigo MR Profi- en PR-modellen zijn bij eendelfde inhoud compacter dan concurrenten doordat ze voorin een verschuifbare voorwand hebben en gras boven de dissel kunnen laden.

Isobus

De meeste wagens zijn voorzien van load-sensing-bediening (vraaggestuurde olietoevoer), maar kunnen ook overweg met trekkers die dat niet hebben. Alle opraapwagens hebben minimaal een elektrohydraulische bedieningskast in de trekker voor de aansturing van alle functies. Naast elektrische bediening is vaak optioneel een isobusterminal te bestellen. Bij Bergmann hoeft je niet te kiezen en is er standaard isobus. Heb je een trekker die isobus ondersteunt, dan heb je geen isobusbedieningskast nodig. Je plugt dan de isobusstekker in de trekker en je kunt de wagen vervolgens bedienen met de trekkerterminal. Dat scheelt weer een kast in de cabine die je het zicht ontnemt. Om het werk nog aangener te maken

zijn bijna alle wagens in het overzicht uit te rusten met een laadautomaat. Sensoren in de voorwand en het persschot zorgen voor een optimale vulling van de wagen.

Rijtjeshuis

De Fendt Tigo 40 MS is te koop vanaf 39.080 euro en is daarmee de goedkoopste wagen in het overzicht. Dat klinkt als een schappelijke prijs. Maar dan staat de wagen wel op kleine 500/50-17-diagonaalbanden. Ga je de wagen aankleden met opties dan gaat het hard. Bestel je brede 710/35R22.5-banden (inclusief zwaardere assen), meelopend gestuurde as, knikdissel, laadautomaat en dwarsafvoerband (inclusief doseerwalsen), dan kost deze wagen bruto meer dan 75.000 euro. En ga je de luxere opraapwagens aankleden dan staat er een bedrag onder de streep waarvoor je in Noord-Nederland nog een rijtjeshuis kunt kopen. Nee, echt goedkoop zijn de boerenoppraapwagens niet meer. Malone lijkt hierop een uitzondering. Voor de prijs waar je bij andere merken vastzit aan een wagen met balkinvoer, krijg je bij de Ierse fabrikant al een wagen met een rotorinvoer. Nadeel is wel dat de Malone-wagens niet zijn uit te breiden met doseerwalsen of dwarsafvoerband.